

Regeringens proposition till riksdagen om godkännande av överenskommelsen mellan Finland och Palestina om status för Palestinas beskickning i Helsingfors samt med förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i överenskommelsen som hör till området för lagstiftningen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition förslås att riksdagen ska godkänna den i Helsingfors hösten 2013 mellan Finland och Palestina ingångna överenskommelsen om status för Palestinas beskickning i Helsingfors.

Den palestinska beskickningen i Helsingfors och dess personal och familjemedlemmar har hittills inte i Finland haft privilegier och immunitet i enlighet med Wienkonventionen om diplomatiska förbindelser, bortsett från den befrielse från inkomstskatt som härrör direkt från inkomstskattelagen och som beviljas medborgare i andra länder som tjänstgör i diplomatiska eller därmed jämförbara beskickningar. Genom överenskommelsen beviljar Finland beskickningen samma behandling som en fullvärdig ambassad och beskickningens namn ändras till Palestinas beskickning.

Bakgrunden till att beskickningens status uppträder är den samnordiska synen att den palestinska representationen i de nordiska länderna ska ha en så enhetlig status som möjligt. Genom överenskommelsen vill Finland för egen del stödja det palestinska statsbygget och uppmuntra palestinerna att fortsätta de för-

handlingar som under ledning av president Abbas har inletts med Israel i syfte att nå en tvåstatslösning.

I och med överenskommelsen medges Palestinas beskickning och dess utsända personal och familjemedlemmar privilegier och immunitet motsvarande dem som medges en fullvärdig ambassad, bland vilka de viktigaste jämfört med nuläget är undantag från indirekt skatt, tull och bilskatt, beskickningens och dess personals okränkbarhet och immunitet mot rättsligt förfarande. Överenskommelsen innebär inte ett godkännande av Staten Palestina.

Överenskommelsen träder i kraft den första dagen den andra månaden efter att den senare underrättelsen om slutförande av de interna förfaranden som godkännandet av överenskommelsen kräver har tagits emot. I propositionen ingår ett förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i överenskommelsen som hör till området för lagstiftningen. Lagen avses träda i kraft samtidigt som överenskommelsen träder i kraft, vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
ALLMÅN MOTIVERING	3
1 NULÅGE	3
1.1 Status för Palestinas beskickning i Helsingfors	3
1.2 Bruket av namnet Palestina	4
2 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	5
3 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	5
4 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	6
DETALJMOTIVERING	8
1 AVTALETS INNEHÅLL OCH DESS FÖRHÅLLANDE TILL LAGSTIFTNINGEN I FINLAND	8
2 LAGFÖRSLAG	14
3 IKRAFTTRÄDANDE	14
4 BEHOVET AV RIKSDAGENS SAMTYCKE OCH BEHANDLINGSORDNING	14
LAGFÖRSLAG	16
Lag om sättande i kraft av de bestämmelser i överenskommelsen om status för Palestinas beskickning som hör till området för lagstiftningen.....	16
FÖRDRAGSTEXT	17

ALLMÄN MOTIVERING

1 Nuläge

Palestinierna har strävat efter en egen stat genom förhandlingar särskilt utifrån Osloöverenskommelsen från 1993. Eftersom förhandlingarna har stagnerat har ett stärkt palestinskt statsperspektiv under de senaste åren varit förenat med palestinska strävanden att få sin yttre status tillnärmad status för en fullvärdig stat, bland annat genom ansökan om medlemskap eller observatörsstatus i internationella organisationer eller genom förhöjd status för palestinska beskickningar.

Flera medlemsstater i Europeiska unionen (EU) har under senare år höjt den palestinska beskickningens status, antingen genom praktiska åtgärder eller genom att bevilja beskickningen och dess personal förmåner jämförbara med diplomatisk immunitet och diplomatiska privilegier. Palestinierna har fullvärdiga ambassader i de medlemsstater i EU som i tiderna med Sovjetunionen erkände Palestina (Polen, Ungern och Tjeckien). I flera andra medlemsstater i EU har den palestinska beskickningen och dess utsända personal genom olika arrangemang garanterats immunitet och privilegier på olika nivå. Sådana länder är bland andra Irland och Nederländerna.

Vid nordiska ministerrådets möte den 30 november 2012 kom man gemensamt överens om att den palestinska representationens status i de nordiska huvudstäderna ska förbättras och förenhetligas. I praktiken innebär detta att de palestinska beskickningarna i de nordiska huvudstäderna, samt deras personal och familjemedlemmar, genom avtalsarrangemang ska medges immunitet och privilegier jämförbara med rättigheter i enlighet med Wienkonventionen om diplomatiska förbindelser (FördrS 4/1970, nedan kallad Wienkonventionen). När avtalen har trätt i kraft ska immuniteten och privilegierna i de nordiska länderna vara på jämförbar nivå.

Island erkände Palestina 2011 och har därmed inte behov av något separat avtal. Den palestinska representationen i Island sker ge-

nom beskickningen i Oslo. Norge ingick redan 1994 ett avtal med Palestinska befrielseorganisationen (PLO) om den palestinska beskickningens status. Avtalet från 1994 upphörde att gälla när det nya avtalet som ingicks sommaren 2011 trädde i kraft. I det avtalet medges den palestinska beskickningen i Oslo och dess personal immunitet och privilegier i enlighet med Wienkonventionen.

Sverige uppgraderade den palestinska representationens status först genom praktiska åtgärder. Sommaren 2012 ingick Sveriges regering ett avtal med Palestinska myndigheten (*PLO to the benefit of the Palestinian Authority*) där den palestinska myndighetens representation i Stockholm och dess personal beviljades immunitet och privilegier motsvarande dem som tillkommer diplomatiska beskickningar. Avtalet och de ändringar i svensk lagstiftning det förutsatte trädde i kraft den 1 juni 2013. Danmark föreslog ett motsvarande avtal för Palestina i juli 2013. Det är meningen att avtalet ska undertecknas när danska Folketinget har godkänt de ändringar i lagstiftningen det kräver.

1.1 Status för Palestinas beskickning i Helsingfors

Finland har under de senaste åren förbättrat den palestinska beskickningens status i två omgångar, 2010 och 2011, med följande praktiska åtgärder som beskickningen har blivit underrättad om genom brev av utrikesministern.

I januari 2010 underrättades beskickningen att beskickningschefen herefter tilltalas ”*His Excellency*”. Samtidigt meddelades det att beskickningschefen relativt snabbt efter att ha tillträtt sitt uppdrag kommer att beredas tillfälle till artighetsvisit hos republikens president. Beskickningen underrättades också att den har rätt att flagga med Palestinas flagga, motsvarande ambassadernas flaggningspraxis. Med avseende på besök har utgångspunkten varit att i mån av möjlighet följa samma protokoll

som för stater. Protokollet för president- och ministerbesök fastställs och avtalas från fall till fall när besöken förbereds.

I september 2011 genomfördes ytterligare åtgärder, eftersom de länder Finland jämför sig med (EU-staterna och de nordiska länderna) också hade höjt de palestinska beskickningarnas status på olika sätt. Då började beskickningen i utrikesministeriets diplomatlista benämnas ”*Palestinian Mission*” (tidigare ”*Palestine General Delegation*”) samt chefens titel ”*Head of Mission*” (tidigare ”*Head of Delegation*”). Samtidigt beviljades beskickningschefen ambassadörs titel (”*Ambassador*”). På samma gång kom man överens om praxis enligt vilken beskickningschefen hädanefter ska överlåta sitt utnämningssbrev, jämförligt med ett kreditivbrev, till republikens president vid ankomsten till landet. I diplomatförteckningen listas beskickningen under punkten ”*Other entities/övriga*”. Denna omständighet har förloirat sin praktiska betydelse i och med att den tryckta diplomatlistan har slopats och beskickningarna i den elektroniska versionen tas upp i alfabetisk ordning. Beskickningschefen är inte upptagen på rangordningslistan över fullvärdiga ambassadörer.

Chefen för den palestinska beskickningen har också inbjudits till statliga tillställningar, såsom republikens presidents självständighetsmottagning. I ankomstordningen kommer beskickningschefen efter ambassadörer och chargé-d'affaireser, före företrädarna för internationella organisationer. I stället för personkort (A), som beviljas diplomatkåren, har utrikesministeriets protokolltjänster beviljat beskickningschefen personkort (D) som inte hänvisar till någon specialställning.

Finland understöder årligen den palestinska beskickningen med 160 000 euro med stöd av överenskommelsen mellan Finland och den palestinska myndigheten (FördrS 36/2005). Finland stödde den palestinska beskickningen ekonomiskt första gången 1995 och sedermera har stöd beviljats årligen. I dimensioneringen av stödet till den palestinska beskickningen har det beaktats att den inte har privilegier och immunitet. Även Storbritannien, Italien, Grekland, Frankrike, Cypern, Sverige och Norge understöder den palestinska representationen ekonomiskt. Enligt uppgift upphörde Norge

emellertid med sitt stöd innan det nya avtalet undertecknades sommaren 2011.

Den palestinska beskickningen och dess personal har för närvarande inte i Finland privilegier och immunitet i enlighet med Wienkonventionen. En avvikelse från detta är undantaget från inkomstskatt som beskickningens utländska personal har med stöd av 12 § i inkomstskattelagen (1535/1992, diplomatisk eller annan därmed jämställbar beskickning).

1.2 Bruket av namnet Palestina

FN:s generalförsamling beslutade den 29 november 2012 bevilja Palestina observatörsstatus i FN (resolution 67/19). För resolutionen röstade en klar majoritet av FN:s medlemsländer, 138 stater, däribland Finland. I samband med omröstningen gav Finland en förklaring, där det konstaterades att rösten för resolutionen inte innebar ett erkännande av Staten Palestina.

FN:s generalsekreterare informerade med sin rapport generalförsamlingen i mars 2013 om de åtgärder som FN har vidtagit med anledning av Palestinas nya status. Efter omröstningen har Palestina i FN börjat benämnas Staten Palestina (*State of Palestine*) i enlighet med den begäran Palestina hade framfört till generalsekreteraren. Benämningen Staten Palestina används i alla FN-handlingar och namnskyftar. Enligt etablerad FN-praxis får stater och andra entiteter i princip själva besluta hur de ska kallas i FN. Det ansågs att resolutionen om observatörsstatus hade gjort det möjligt att införa benämningen Staten Palestina i FN-sammanhang.

Norska regeringen berättade i sin utrikespolitiska redogörelse till Stortinget om sitt beslut att börja använda benämningen Palestina för det som tidigare har omtalats som det palestinske området, med hänvisning till resolutionen om observatörsstatus i FN. Norge har inte ingått bilaterala avtal efter resolutionen om observatörsstatus och inga avtalsförhandlingar är heller på gång, så frågan om vilket namn som för närvarande ska användas har inte aktualiserats i Norge. Eftersom även Sverige undertecknade avtalet om den palestinska representationens status redan innan FN-resolutionen om observatörsstatus godkändes, har inte heller Sverige haft något behov av att

avgöra frågan om bruket av Palestinas namn i avtal. I det danska avtalet används benämningen "Palestina". Island har inte haft något behov av avtal, eftersom landet har erkänt Staten Palestina.

Finland har inte erkänt Staten Palestina i enlighet med GL 93.1 §. Detta innebär att Finland i sina bilaterala avtalsförbindelser med Palestina inte kan använda benämningen "Staten Palestina" utan ett uttryckligt beslut om erkännande av republikens president.

För överenskommelsen om beskickningens status blev Finland tvungen att lösa frågan om vilken benämning som ska användas för Palestina som avtalspart. Benämningen "Staten Palestina" i bilaterala överenskommelser hänvisar, så som ovan har redogjorts, till ett erkännande av staten, vilket Finland inte har gjort. Utkastet till överenskommelse skisserades först upp i en form där avtalsparten var Palestinska befrielseorganisationen, till förmån för Palestinska myndigheten ("PLO on behalf of the PA"), enligt svensk modell. När den tidigare nämnda resolutionen om Palestinas status hade godkänts i FN ansåg det palestinska utrikesministeriet att avtalet inte längre kunde ingås i den palestinska myndighetens namn och föreslog att det ingås mellan Finland och Staten Palestina. I ett läge där Finland, å ena sidan, hade understött observatörsstatus för Palestina i FN-sammanhang och uttryckt sitt klara stöd för de palestinska statssträvandena, men, å andra sidan, konstaterat att rösten för resolutionen om Palestinas status inte innebar ett erkännande av Staten Palestina, ansågs det lämpligaste alternativet vara att bereda en överenskommelse som ingås av Finland och Palestina. Palestina godkände denna kompromiss och överenskommelsen mellan Finland och Palestina undertecknades i september 2013. Så som tidigare har konstaterats, har Danmark gått tillväga på samma sätt. Det är att märka att denna praxis avviker från den statsfördragspraxis som normalt tillämpas i Finland och enligt vilken Finland strävar efter att ingå statsfördrag i Republiken Finlands regerings namn. Det ansågs dock befogat att i det här fallet använda "Finland" som part i strävan efter en balans med benämningen "Palestina".

2 Målsättning och de viktigaste förslagen

Propositionen har som mål att godkänna och sätta i kraft överenskommelsen, vars syfte är att förbättra status för den palestinska beskickningen i Helsingfors genom att medge beskickningen, dess personal och familjemedlemmar privilegier och immunitet i Finland i enlighet med Wienkonventionen och med nationell lagstiftning. De viktigaste rättigheterna jämfört med nuläget är undantag från indirekt skatt, tull och bilskatt, beskickningens och dess personals okränkbarhet och immunitet mot rättsligt förfarande. Bakgrunden till projektet är Nordiska ministerrådets samsyn om att status för den palestinska representationen i de nordiska länderna bör vara på jämförbar nivå. När överenskommelsen träder i kraft börjar den palestinska beskickningen i Finland kallas Palestinas beskickning. Överenskommelsen innebär inte ett godkännande av Staten Palestina. I propositionen ingår ett förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i överenskommelsen som hör till området för lagstiftningen.

3 Propositionens konsekvenser

Överenskommelsen har främst politisk betydelse, eftersom den för sin del syftar till att främja ett stärkt statsperspektiv för Palestina. Överenskommelsen kan också anses ha ekonomiska konsekvenser främst genom skatteförmånerna som beviljas när överenskommelsen träder i kraft. Dessa kan dock bedömas bli små redan av den orsaken att det handlar om en liten beskickning.

Beskickningens utländska personal och personalens utländska familjemedlemmar har redan tidigare varit befriade från inkomstskatt med stöd av 12 § i inkomstskattelagen. Enligt 12 § 1 mom. i inkomstskattelagen är den som tjänstgör vid en främmande stats diplomatiska eller annan därmed jämställbar beskickning i Finland samt medlemmar av hans familj eller enskilda tjänstepersonal, om de inte är finska medborgare, skyldiga att betala skatt endast för inkomst av fastigheter som är belägna här, för inkomst av näring som bedrivs här, för hyresinkomst av lägenheter som innehas på grund av aktier i ett finskt bostadsaktiebolag

eller annat aktiebolag eller på grund av medlemskap i ett bostadsandelslag eller annat andelslag och för löne- och pensionsinkomst som har erhållits här för någon annan befattning än en som avses i detta moment.

Genom avtalet ska Palestinas beskickning vara befriad från skatt på anskaffningar för beskickningens officiella bruk, vilket i det avseendet innebär undantag från punktskatt, på basis av ömsesidighet från mervärdesskatt och tull, och med avseende på beskickningens tjänstebil dessutom från bilskatt, mervärdesskatt, fordonsskatt och tull. Ytterligare ska beskickningen vara befriad från överlåtelseskatt för egendom avsedd för officiellt bruk.

Personalen som får diplomatisk ställning ska utöver det tidigare undantaget från inkomstskatt ytterligare, med avseende på varor avsedda för eget och i hushållet ingående familjemedlemmars bruk, vara befriade från tull, punktskatt, på basis av ömsesidighet från mervärdesskatt (personliga anskaffningar), och med avseende på fordon för privat bruk dessutom från tull, bilskatt, mervärdesskatt och fordonsskatt.

Beskickningens administrativa personal ska utöver det tidigare undantaget från inkomstskatt ytterligare, med avseende på fordon för privat bruk, ha rätt till anskaffning eller import av ett fordon skattefritt samt vara befriade från tull och skatt med avseende på sådana föremål som förs in i landet, för eget och i hushållet ingående familjemedlemmars bruk, inom sex månader från ankomsten till Finland. Den administrativa personalen medges inga andra undantag från skatt.

Övriga medlemmar av personalen, såsom utsända chaufförer, eller deras familjemedlemmar, medges inga nya skattelättnader genom överenskommelsen. De är redan i dagsläget befriade från inkomstskatt med stöd av 12 § i inkomstskattelagen. Eventuell övrig personal som har anställts i Finland medges genom överenskommelsen inga skatte- eller tullättnader.

Finland understöder årligen Palestinas beskickning med 160 000 euro med stöd av överenskommelsen mellan Finland och den palestinska myndigheten (FördrS 36/2005). Stödet är avsett att täcka utgifterna för beskickningens verksamhet, däribland för löner, hyror, datatrafik, försäkringar, anskaffningar,

revisioner och tjänsteresor. Beslutet om stöd fattas separat varje år. Finland stödde den palestinska beskickningen ekonomiskt första gången 1995 och sedermera har stöd beviljats årligen. År 2013 beviljades ett stöd om 170 000 euro. Stödet som beviljas har i allmänhet årligen höjts motsvarande prishöjningen. I dimensioneringen av stödet till beskickningen har det hittills beaktats att den inte har privilegier och immunitet. Beskickningens skatteförmån kommer framdeles att beaktas när stödbeloppet fastställs.

Godkännandet av överenskommelsen har inga personal- eller organisationskonsekvenser.

4 Beredningen av propositionen

Uppgraderingen av status för Palestinas beskickning grundar sig på ett överenskommet förfarande mellan de nordiska länderna om att den palestinska representationen ska ha en så enhetlig status som möjligt i alla nordiska länder. Vid det nordiska utrikesministermötet i maj 2013 offentliggjorde Finland och Danmark gemensamt att förhandlingar inletts. Finlands förslag till överenskommelse bereddes vid utrikesministeriet tillsammans med finansministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, Befolkningsregistercentralen och Folkpensionsanstalten. Som underlag användes de svenska och norska avtalen.

Riksdagens utrikesutskott informerades om planerna på en överenskommelse med stöd av GL 97 § (USB 13/2011 rd; kompletterande skrivelse 1. UM 6.11.2012 rd). Därefter lämnade Finlands förbindelsekontor i Ramallah utkastet till det palestinska utrikesministeriet i december 2012. Det palestinska utrikesministeriet svarade på förslaget i mars 2013 och konstaterade att det efter resolution 67/19 i FN i mars 2012 om observatörsstatus för Palestina kan underteckna överenskommelsen endast i Staten Palestinas, inte i den palestinska myndighetens (PA) namn. Till innehållet hade Palestina inget att anmärka.

Finland har inte erkänt Staten Palestina i enlighet med GL 93.1 §, så Finland kan inte i sina bilaterala avtalsförbindelser med Palestina använda benämningen "Staten Palestina". Finland har dock på det sätt som redogjorts ovan understött observatörsstatus för Palestina

i FN-sammanhang och röstat för resolutionen om detta. I samband med omröstningen avgav Finland dock, i likhet med flera andra stater, en förklaring med konstaterandet att rösten för resolutionen inte innebar ett erkännande av staten Palestina. Av den orsaken föreslog Finland för den palestinska myndigheten att överenskommelsen ingås mellan Finland och Palestina. När utkastet överlämnades klargjordes det för den palestinska myndigheten att överenskommelsen inte ska tolkas som ett uttryck för ett tyst erkännande av Staten Palestina. Den palestinska myndighetens utrikesministerium godkände Finlands förslag till avtal den 25 juli 2013.

Undertecknandet av överenskommelsen var på remiss hos finansministeriet, inrikesministeriet, justitieministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, Folkpensionsanstalten och Befolkningsregistercentralen. I remissutlåtandena uttrycktes inga hinder för undertecknandet. Finansministeriet fäste i sitt utlåtande uppmärksamhet vid det årliga stöd den palestinska beskickningen får av Finland och konstaterade att det hittills i stödets dimensionering har beaktats att beskickningen inte har haft diplomatiska privilegier och immunitet.

Ministeriet föreslog därför att, när avtalet har trätt i kraft, vid fastställandet av stödbeloppet som eventuellt beviljas beskickningen i statsbudgeten den eventuella kostnadsänkning beaktas som privilegierna och immuniteten enligt överenskommelsen innebär för beskickningen. Folkpensionsanstalten fäste i sitt utlåtande uppmärksamhet vid tolkningsfrågor med avseende på tillämpningen av lagstiftningen om social trygghet och man enades om att de ska förtydligas i propositionsmotiveringarna.

Överenskommelsen undertecknades i Helsingfors den 4 september 2013 i samband med konsultationerna mellan Finland och Palestina.

Propositionen var på remiss hos finansministeriet, inrikesministeriet, justitieministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, Folkpensionsanstalten och Befolkningsregistercentralen. Bland remissorganen framförde både social- och hälsovårdsministeriet och Folkpensionsanstalten kommentarer om precisering av motiveringarna till artikel 11. Utlåtandena har beaktats i den slutliga bearbetningen av propositionen.

DETALJMOTIVERING

1 Avtalets innehåll och dess förhållande till lagstiftningen i Finland

Ingress. I överenskommelsens ingress beaktas principdeklarationen om arrangemang för ett interimistiskt självstyre mellan Palestinska befrielseorganisationen och Israel den 13 september 1993. Ingressen noterar parternas önskan att fortsätta och vidareutveckla förbindelserna mellan Finland och Palestina samt medvetenheten om den palestinska myndighetens viktiga insatser när det gäller att utveckla statliga strukturer och stärka civila institutioner. Ingressen fokuserar också på att den palestinska delegationen i enlighet med överenskommelsen från 2011 benämns den palestinska beskickningen.

Artikel 1. Artikeln innehåller de viktigaste definitionerna i avtalet. I artikel 1.1 klargörs att överenskommelsens uttryck ”beskickningschef”, ”beskickningsmedlem”, ”diplomatisk företrädare”, ”medlem av den administrativa och tekniska personalen”, ”beskickningens tjänstepersonal” och ”beskickningslokal” i tillämpliga delar ska ha den betydelse uttrycken ges i artikel 1 i Wienkonventionen om diplomatiska förbindelser från 1961. I enlighet med det avser ”beskickningschef” den, åt vilken den sändande staten (Palestina) har uppdragit att tjänstgöra i denna egenskap, ”beskickningsmedlem” beskickningschefen och medlem av beskickningspersonalen, ”medlem av den administrativa och tekniska personalen” medlem av beskickningspersonalen som utför administrativa eller tekniska uppgifter vid beskickningen, ”tjänstepersonal” medlem av beskickningspersonalen som tillhör beskickningens tjänstefolk och ”beskickningslokal” en byggnad eller del av byggnad jämte tillhörande markområde, oavsett vem de tillhör, som nyttjas för beskickningens verksamhet, beskickningschefens bostad inbegripen.

I artikel 1.2 klargörs att i överenskommelsen med ”familjemedlem” avses en person som omfattas av den grupp familjemedlemmar som avses i finska utlänningslagen (301/2004). I 37 § i utlänningslagen (380/2006) anses som familjemedlem maken

till en i Finland bosatt person samt ett ogift barn under 18 år vars vårdnadshavare den i Finland bosatta personen eller dennes make är. Om den person som är bosatt i Finland är ett minderårigt barn, är barnets vårdnadshavare en familjemedlem. Som familjemedlem anses också en person av samma kön, om partnerskapet har registrerats nationellt. Med makar jämställs personer, oavsett kön, som fortfarande lever i gemensamt hushåll under äktenskapsliknande förhållanden. En förutsättning är att de har bott tillsammans minst två år. Boendetid förutsätts inte, om personerna i fråga gemensamt har vårdnaden om ett barn eller om det finns andra vägande skäl. I praktiken avses med vägande skäl ett officiellt meddelande från beskickningen om familjebandet. Med ett barn jämställs också ett ogift barn under 18 år som barnets vårdnadshavare de facto har vårdnaden om och som är i behov av faktisk omvårdnad den dag då ansökan om uppehållstillstånd avgörs, men angående vars vårdnadsförhållande det inte kan fås någon officiell utredning (*fosterbarn*).

Artikel 2. Artikeln gäller privilegier och immunitet som medges beskickningen. Palestinas beskickning ska ha samma immunitet och privilegier, undantag och förmåner, som de finska myndigheterna medger diplomatiska beskickningar i Helsingfors med stöd av Wienkonventionen och nationell lag. Beskickningens lokaler får inte användas på ett sätt som är oförenligt med beskickningens uppgifter.

I artikel 22–28 och 36 i Wienkonventionen finns bestämmelser om privilegier och immunitet som medges diplomatiska beskickningar. I artikel 22 i konventionen bestäms om lokalernas okränkbarhet. Enligt artikeln får företrädare för den mottagande staten inte bereda sig tillträde dit utan beskickningschefens medgivande. Det åligger den mottagande staten att vidta alla lämpliga åtgärder för att skydda beskickningslokaler mot varje form av intrång eller skadegörelse och för att förhindra att beskickningens frid störs eller dess värdighet kränks. Artikeln bestämmer också att beskickningslokalen, dess inredning jämte övrig egendom som finns där, liksom beskickning-

ens fortskaffningsmedel, inte får bli föremål för husrannsakan, rekvisition, beslag eller exekutiva åtgärder.

Enligt artikel 24 i Wienkonventionen ska en beskicknings arkiv och handlingar alltid vara okränkbara, var de än finns. Enligt artikel 25 i Wienkonventionen ska den mottagande staten på allt sätt underlätta fullgörandet av en beskicknings uppgifter. Ytterligare garanteras i artikel 27 i Wienkonventionen fria kommunikationer för beskickningar. Enligt bestämmelsen ska den mottagande staten medge och värna fria kommunikationer för en beskickning vad gäller dess officiella verksamhet. För att sätta sig i förbindelse med den sändande statens regering samt med dess övriga beskickningar och konsulat, var de än är belägna, får en beskickning bruka alla lämpliga kommunikationsmedel, inbegripet diplomatiska kurirer samt kod- och chiffermeddelanden. En beskickning får dock endast med den mottagande statens samtycke sätta upp och använda radiosändare. En beskicknings officiella korrespondens ska vara okränkbar. Med uttrycket officiell korrespondens förstås all korrespondens som har samband med beskickningen och dess äligganden. Diplomatiska kurirförsändelser får inte öppnas eller kvarhållas. Ett kולי som utgör diplomatisk kurirförsändelse ska vara försedd med synliga, yttre märken som anger dess natur, och får innehålla endast diplomatiska handlingar eller föremål, avsedda för tjänstebruk.

Avgifter som uppbärs av en beskickning för tjänsteåtgärder ska enligt artikel 28 i Wienkonventionen vara fritagna från skatter och andra pålagor. I artikel 36.1 a i Wienkonventionen bestäms om en beskicknings rätt till undantag från tullar beträffande föremål avsedda för beskickningens officiella bruk. Med stöd av 10 § i tullagen (1466/1994) och 94 § 1 mom. 20 punkten i mervärdesskattelagen (1501/1993) är varor för officiellt bruk i en beskickning tullfria och fria från mervärdesskatt. Med stöd av 18 § i punktskattelagen (182/2010) är produkter skattefria som är avsedda för officiellt bruk vid i Finland verkamma utländska diplomatiska eller andra representationer. Enligt 127 § 1 mom. i mervärdesskattelagen får till främmande makters diplomatiska beskickningar och andra beskickningar i motsvarande ställning i Finland

på basis av ömsesidighet och på ansökan återbäras den skatt som ingår i förvärvet av varor och tjänster, när dessa har köpts för officiellt bruk. Vidare ska en beskickning med avseende på tjänstebil vara befriad från bilskatt med stöd av 22 § i bilskattelagen (1482/1994), från fordonsskatt med stöd av 12 § 1 punkten i fordonsskattelagen (1281/2003) och från tull enligt 10 § i tullagen. Befrielse från bilskatt och fordonsskatt förutsätter att fordonen är registrerade med särskilda C- eller CD-skyltar. Enligt 3 § i lagen om överlåtelseskatt (931/1996) ska utan hinder av den lagen iaktas vad som bestäms i internationella avtal som är bindande för Finland. Följaktligen ska en beskickning vara befriad från överlåtelseskatt för egendom avsedd för officiellt bruk.

Artikel 3. I artikeln föreskrivs om beskickningens rätt att använda Palestinas flagga. Beskickningen får använda Palestinas flagga och emblem på beskickningslokalen, beskickningschefens bostad och beskickningens fordon. Bestämmelsen befäster den praxis som redan nu följs och den motsvarar bestämmelserna i artikel 20 i Wienkonventionen.

Artikel 4. Artikeln innehåller bestämmelser om att de finska myndigheterna ska godkänna beskickningschefen och övriga medlemmar av beskickningspersonalen. Beskickningschefen utses av Palestina utifrån samtycke av de finska myndigheterna. Beskickningschefen har titeln ambassadör. Ytterligare beskickningsmedlemmar kan antingen utses av Palestina eller av beskickningschefen utifrån samtycke av de finska myndigheterna. Enligt artikel 7 i Wienkonventionen är det endast militär-, marin- och flygattachéer som kan underställas den mottagande statens godkännande. Wienkonventionen förutsätter således inte att de finska myndigheterna ska godkänna också de övriga beskickningsmedlemmarna. Motsvarande bestämmelse ingår också i Norges och Sveriges avtal. Med myndigheterna avses i det här sammanhanget Finlands utrikesministerium.

Artikel 5. Enligt artikeln får de finska myndigheterna när som helst, utan att behöva förklara sitt beslut, meddela Palestina att de återtar ett samtycke enligt artikel 3 med avseende på en eller flera beskickningsmedlemmar. I sådana fall upphör all immunitet och alla privilegier, undantag och förmåner enligt över-

enskommelsen att gälla beträffande sådana beskickningsmedlemmar vid personens avresa från Finland eller när en skälig frist att lämna Finland har löpt ut.

Enligt artikel 9 i Wienkonventionen får den mottagande staten när som helst och utan att behöva redovisa skälen för sitt beslut underätta den sändande staten om att beskickningschefen eller en medlem av beskickningens diplomatiska personal är *persona non grata* eller att någon annan medlem av beskickningspersonalen inte är önskvärd. I ett sådant fall ska den sändande staten antingen återkalla vederbörande eller entlediga honom från hans tjänst vid beskickningen. En person kan förklaras *non grata* eller icke-önskvärd före ankomsten till den mottagande statens territorium. Om den sändande staten vägrar att fullgöra eller inte inom rimlig tid fullgör sina tidigare redogjorda förpliktelser, får den mottagande staten vägra att erkänna personen i fråga som beskickningsmedlem. I artikel 39 i Wienkonventionen bestäms tidpunkten för när privilegier och immunitet ska upphöra att gälla och den motsvarar till sakinnehållet artikel 5 i den överenskommelse som föreslås för godkännande.

Artikel 6. Beskickningschefen och andra beskickningsmedlemmar som avses i artikel 4 som är diplomatiska företrädare samt deras familjemedlemmar ska ha samma immunitet och privilegier, undantag och förmåner, som de finska myndigheterna medger diplomatiska företrädare i Helsingfors i enlighet med bestämmelserna i Wienkonventionen om diplomatiska förbindelser från 1961 och med nationell lag.

Bestämmelser om privilegier för personal som medges diplomatisk status finns i artikel 29–36 och om privilegier och immunitet för familjemedlemmar i artikel 37. I artikel 38 i Wienkonventionen bestäms om begränsningar beträffande medborgare i eller stadigvarande bosatta i den mottagande staten.

Enligt artikel 29 i Wienkonventionen ska en diplomatisk företrädare vara okränkbar till sin person. Han får inte underkastas någon form av anhållande eller annat frihetsberövande. Den mottagande staten ska visa honom tillbörlig aktning och vidta alla lämpliga åtgärder för att förhindra angrepp mot hans person, frihet och värdighet. Även en diplomatisk företrädare

res privatbostad ska enligt artikel 30 ha samma okränkbarhet och samma skydd som en beskickningslokal. Likaledes ska företrädarens handlingar, korrespondens och i princip hans egendom vara okränkbara.

Enligt artikel 31 i Wienkonventionen ska en diplomatisk företrädare ha immunitet i den mottagande staten vad avser domsrätt i straffrättsligt hänseende. Företrädaren ska ha sådan immunitet även vad avser domsrätt i tvistemål och administrativa mål, utom då saken rör a) talan angående privat fast egendom, belägen på den mottagande statens område, om den inte innehas av honom på den sändande statens vägnar för beskickningsändamål, b) talan angående kvarlåtenskap med avseende på vilken den diplomatiska företrädaren uppträder som testamentsexekutor, boutredningsman, arvinge eller legatarie i egenskap av privatperson och inte på den sändande statens vägnar, eller c) talan angående yrkes- eller affärsverksamhet, utövad av den diplomatiska företrädaren i den mottagande staten vid sidan av hans tjänst. En diplomatisk företrädare är inte skyldig att avlägga vittnesmål. Exekutiva åtgärder får inte vidtas med avseende på en diplomatisk företrädare utom när det är fråga om åtgärder som hänför sig till hans person eller bostad och åtgärderna kan vidtas utan att inkräkta på okränkbarheten för hans person och bostad. En diplomatisk företrädarens immunitet vad avser den mottagande statens domsrätt undantar honom inte från den sändande statens domsrätt.

Artikel 32 i Wienkonventionen bestämmer om en möjlighet för den sändande staten att häva immuniteten vad avser lagföring som tillkommer diplomatiska företrädare och dennes familjemedlemmar. Ett hävande ska alltid vara uttryckligt. Hävande av immunitet vad avser lagföring i tvistemål eller administrativa mål ska inte anses innebära hävande av immuniteten vad avser verkställighet av domen, för vilket ett särskilt hävande fördras. Artikel 38 i Wienkonventionen innehåller dock en begränsning med avseende på hävande av immunitet beträffande lagföring, enligt vilken en diplomatisk företrädare som är medborgare eller stadigvarande bosatt i den mottagande staten, ska ha immunitet mot lagföring samt vara okränkbar endast med avseende på officiella åtgärder, som vidtas under utövandet av

hans tjänst. I artikel 8 i Wienkonventionen föreskrivs att medlemmar av beskickningens diplomatiska personal i princip ska vara medborgare i den sändande staten. Medlemmar av beskickningens diplomatiska personal får inte utses bland dem som är medborgare i den mottagande staten annat än med denna stats medgivande, vilket när som helst kan återtas.

Med stöd av artikel 34 i Wienkonventionen ska diplomatiska företrädare också vara befriade från alla statliga, regionala eller kommunala skatter och pålagor, vare sig de avser person eller egendom. Detta undantag enligt Wienkonventionen gäller emellertid inte a) sådana indirekta skatter som vanligen är inräknade i varornas eller tjänsternas pris, b) skatter och andra pålagor på privat fast egendom, belägen på den mottagande statens område, såvida den inte innehas av den diplomatiska företrädaren på den sändande statens vägnar för beskickningsändamål, c) arvs- och kvarlåtenskapskatter, vilka tas ut av den mottagande staten, om annat ej följer av bestämmelserna i artikel 39.4, d) skatter och andra pålagor på privata inkomster från en källa i den mottagande staten samt förmögenhetsskatt på investeringar i affärsföretag i den mottagande staten, e) skatter och avgifter, vilka uppbärs som ersättning för lämnade särskilda tjänster, samt f) stämpel- och lösenavgifter som tas ut i ärenden rörande fast egendom, om annat ej följer av bestämmelserna i artikel 23.

I likhet med artikel 35 i Wienkonventionen ska Finland frita personer i Palestinas beskickning, jämställbara med diplomatiska företrädare, från all personlig prestationsskyldighet, från allmän tjänsteplikt av varje slag samt från militära förpliktelser såsom rekvisitioner, pålagor och inkvarteringar.

I artikel 36 i Wienkonventionen finns bestämmelser om tullfrihet för en beskicknings diplomatiska personal. Enligt artikeln ska den mottagande staten i överensstämmelse med de lagar och andra författningar, som den kan anta, meddela införseltillstånd och medge befrielse från andra tullar, avgifter och liknande pålagor än sådana som tas ut för magasinering, transporter och likartade tjänster, beträffande föremål avsedda för personligt bruk av en diplomatisk företrädare eller medlem av hans familj, vilken tillhör hans hushåll, inbegripet föremål avsedda för hans installerande.

Diplomatiska företrädare är fritagna från visitation av sitt personliga resgods, såvida det inte finns välgrundad anledning att anta att det innehåller föremål, som inte omfattas av konventionens befrielser, eller föremål som inte får införas eller utföras enligt den mottagande statens lag eller är underkastade denna stats karantänsföreskrifter. Sådan visitation får företas endast i närvaro av den diplomatiska företrädaren eller ett behörigt ombud för honom.

I den nationella lagstiftningen i Finland är personer i Palestinas beskickning, jämställbara med diplomatiska företrädare, redan i dagsläget befriade från inkomstskatt med stöd av 12 § i inkomstskattelagen. Genom hänvisningen i överenskommelsen till nationell lagstiftning ska de dessutom vara befriade från mervärdesskatt och punktskatt. Med stöd av 18 § i punktskattelagen är produkter skattefria som är avsedda för officiellt bruk vid i Finland verksamma utländska diplomatiska eller andra representationer eller för diplomatiska representanters eller till deras hushåll hörande familjemedlemmars personliga bruk. Enligt 127 § 2 mom. i mervärdesskattelagen får till främmande makters diplomatiska representanter i Finland på basis av ömsesidighet och på ansökan återbäras den skatt som ingår i förvärvet av varor och tjänster, då varan eller tjänsten har köpts för personligt bruk av diplomatiska representanter eller av familjemedlemmar som hör till deras hushåll. Ytterligare är diplomatiska företrädare och deras familjemedlemmar med avseende på ett personligt fordon befriade från bilskatt med stöd av 22 § i bilskattelagen och från fordonsskatt med stöd av 12 § 1 mom. i fordonsskattelagen samt från tull med stöd av 10 § i tullagen. Befrielse förutsätter att det skattefria fordonet registreras med särskilda skyltar (CD/C).

Familjemedlemmar som ingår i diplomatiska företrädares hushåll och som inte är medborgare i den mottagande staten har de privilegier och den immunitet som anges i artikel 29–36 i Wienkonventionen. Med detta som utgångspunkt har endast de familjemedlemmar till diplomatiska företrädare vid Palestinas beskickning som inte är finska medborgare privilegier och immunitet enligt vad som redogjorts.

Artikel 7. I artikeln föreskrivs om privilegier och immunitet för personer som utför admi-

nistrativa och tekniska uppgifter vid Palestinas beskickning samt för deras familjemedlemmar. Enligt artikeln ska sådana beskickningsmedlemmar som utför administrativa och tekniska uppgifter samt deras familjemedlemmar ha samma immunitet och privilegier, undantag och förmåner, som de finska myndigheterna medger sådan personal i enlighet med bestämmelserna i Wienkonventionen om diplomatiska förbindelser från 1961 och med nationell lag. Detta innebär i praktiken en hänvisning till rättigheterna enligt artikel 37.2 i Wienkonventionen. Enligt det ska medlemmar av beskickningens administrativa och tekniska personal och de av hans familjemedlemmar som tillhör hans hushåll, om de inte är medborgare eller stadigvarande bosatta i den mottagande staten (Finland), ha de tidigare i samband med artikel 6 redogjorda privilegier och immunitet som anges i artiklarna 29–35 i Wienkonventionen, dock ska den i artikel 31.1 angivna immuniteten vad avser den mottagande statens domsrätt i tvistemål och administrativa mål inte omfatta åtgärder vidtagna utom tjänsten. De ska enligt artikel 36.1 även vara befriade från tullar och andra liknande pålagor beträffande föremål som införs vid tiden för deras första installerande. I praktiken innebär detta skattefri införsel av personliga flyttsaker inom sex månader från ankomsten till Finland.

Liksom den diplomatiska personalen, är också utländska arbetstagare som hör till den administrativa och tekniska personalen befriade från inkomstskatt med stöd av 12 § i inkomstskattelagen. De har också rätt till skattefri anskaffning eller införsel av fordon inom sex månader från ankomsten till Finland. Befrielse förutsätter att fordonen registreras med särskilda skyltar (C). Den administrativa och tekniska personalen eller deras familjemedlemmar medges inga andra undantag från skatt.

Artikel 8. Beskickningens tjänstepersonal ska ha samma immunitet och privilegier, undantag och förmåner, som de finska myndigheterna medger sådan personal i enlighet med bestämmelserna i Wienkonventionen och med nationell lag. Enligt artikel 37.3 i Wienkonventionen ska medlemmar av en beskicknings tjänstepersonal, som inte är medborgare eller stadigvarande bosatt i den mottagande staten,

ha immunitet med avseende på åtgärder som vidtas under utövandet av hans tjänst, vara befriade från skatter och andra pålagor på den lön som utgår på grund av anställningsförhållandet, samt enligt artikel 33 i Wienkonventionen från bestämmelser om socialförsäkring i den mottagande staten. Arbetstagare vid beskickningen som anses höra till tjänstepersonalen och deras familjemedlemmar är redan i dagsläget befriade från inkomstskatt med stöd av 12 § i inkomstskattelagen. I den nationella lagstiftningen finns inga andra bestämmelser om undantag från skatt för denna grupp. Personer som hör till tjänstepersonalen och deras familjemedlemmar är befriade från finsk domsrätt endast med avseende på sina uppgifter i tjänsten. I artikel 38 i Wienkonventionen bestäms om begränsningar beträffande medborgare i eller stadigvarande bosatta i den mottagande staten.

Artikel 9. I artikeln föreskrivs om tillfälligt uppehållstillstånd för beskickningspersonalen. Enligt 69 § 3 mom. i utlänningslagen (301/2004) beviljar utrikesministeriet tillfälligt uppehållstillstånd för dem som hör till personalen vid diplomatiska beskickningar och konsulat som representerar den utsändande staten i Finland och för sådana personers familjemedlemmar. Upphållstillståndet beviljas efter ankomsten till Finland. Utlänningslagens bestämmelse gäller efter att överenskommelsen har trätt i kraft också utländsk personal som anställs vid Palestinas beskickning. Enligt utlänningslagens 33 a § (631/2011) ges ett särskilt personkort som intyg på ett uppehållstillstånd beviljat av utrikesministeriet med stöd av 69 § 3 mom.

Med stöd av utrikesministeriets förordning om avgifter för utrikesförvaltningens prestationer (1353/2011) är beviljande av identitetskort till medlemmar av personalen vid diplomatiska och därmed jämförbara beskickningar ackrediterade i Finland eller till deras familjemedlemmar avgiftsfritt. Personkortets bokstavsbezeichnung (A, B, C eller D) uttrycker kortinnehavarens status. Beskickningsmedlemmar vid Palestinas beskickning som är jämställda med diplomatisk personal ger utrikesministeriet personkort A, dvs. diplomatkort. Personer anställda vid Palestinas beskickning som hör till den administrativa eller tekniska personalen ger utrikesministeriet per-

sonkort B och personer som hör till kategorin tjänstepersonal personkort C. Eftersom utrikesministeriet är beviljande myndighet för uppehållstillstånd, ingår uppehållstillståndet i personkortet.

Artikel 10. Enligt artikeln är syftet med immuniteten och privilegierna enligt överenskommelsen inte att gynna de enskilda personerna utan att säkerställa att deras uppgifter på Palestinas vägnar kan fullgöras på ett effektivt sätt. Det åligger alla som har immunitet och privilegier enligt överenskommelsen att följa finska lagar och bestämmelser, utan att det inverkar på deras immunitet och privilegier. En likartad bestämmelse ingår också i artikel 41.1 i Wienkonventionen, enligt vilken det åligger alla som har privilegier och immunitet att iaktta den mottagande statens lagar och författningar, om detta inte inkräktar på deras privilegier och immunitet. Det är även deras plikt att inte befatta sig med mottagarstatens inre angelägenheter.

Artikel 11. Enligt artikeln ska beskickningens medlemmar samt deras familjemedlemmar vara undantagna från de bestämmelser om socialförsäkring och obligatoriska socialskyddsavgifter som gäller i Finland på samma sätt som de personer som avses i Wienkonventionen om diplomatiska förbindelser från 1961. Vidare föreskrivs det att medlemmar av den administrativa och tekniska personalen och av beskickningens tjänstepersonal som bor i Finland och omfattas av det finska socialförsäkringssystemet redan när de anställs, även framdeles får höra till systemen. Beskickningen ansvarar för alla obligatoriska avgifter för det finska socialförsäkringssystemet med avseende på sådana personer.

I den nationella socialförsäkringslagstiftningen finns det inte bestämmelser om social trygghet för personer anställda vid en beskickning som är jämställd med en diplomatisk beskickning, utan bestämmelserna gäller endast tjänstepersonalen vid främmande makters beskickningar. Bland annat enligt 10 § 1 mom. i lagen om tillämpning av lagstiftningen om bosättningsbaserad social trygghet (1573/1993; nedan kallad tillämpningslagen) omfattas en utländsk medborgare inte av lagstiftningen om social trygghet enligt den lagen, om han eller hon i Finland tjänstgör som diplomatisk representant för en främmande

makt eller som dess utsända konsul, hör till den administrativa eller tekniska personalen vid en främmande makts utrikesrepresentation eller till dess tjänstepersonal, eller är familjemedlem i samma hushåll till en av dessa personer. Ett undantag från detta är dock om familjemedlemmen på grund av sin egen förvärvsverksamhet omfattas av reglerna om social trygghet i Finland. Den som hör till den administrativa eller tekniska personalen vid en främmande makts utrikesrepresentation eller till dess tjänstepersonal samt dennes familjemedlem som varit bosatt i Finland omedelbart innan anställningsförhållandet inleddes omfattas enligt 10 § 2 mom. i tillämpningslagen av reglerna om social trygghet. Eftersom tillämpningslagens bestämmelser inte gäller personer som är anställda vid en beskickning som är jämställd med en diplomatisk beskickning, är det nödvändigt att genom överenskommelsen separat fastställa deras sociala trygghet på motsvarande sätt som tillämpningslagen föreskriver med avseende på diplomatiska beskickningars personal. Inte heller i sjukförsäkringslagen (1224/2004) finns det någon bestämmelse om försäkring av anställda vid en beskickning som är jämställd med en diplomatisk beskickning. Sjukförsäkringen för anställda vid Palestinas ambassad bestäms följaktligen utifrån bestämmelserna i artikel 11.

Vad som bestäms i artikel 11 om medlemmar av den administrativa och tekniska personalen och dem som hör till beskickningens tjänstepersonal, ska med stöd av artiklarna 7 och 8 i överenskommelsen också anses gälla dessa personers familjemedlemmar.

Artikel 12. Beskickningen ska underrätta de finska myndigheterna om ankomst i landet och slutgiltig avresa för beskickningsmedlemmar och de familjemedlemmar som ingår i hushållet samt om beskickningsmedlemmar vars uppdrag upphör. I artikel 39 i Wienkonventionen finns bestämmelser om upphörande av privilegier och immunitet. I enlighet med artikel 39.2 upphör privilegier och immunitet som regel att gälla vid den tidpunkt den till dem berättigade personen lämnar landet, eller vid utlöpanget av en skälig frist för detta, men ska fortvara till denna tidpunkt även i händelse av väpnad konflikt. Vad gäller åtgärder som en sådan person har vidtagit under utövandet av sin tjänst som beskickningsmed-

lem, ska immuniteten dock bestå i fortsättningen. För det fall att en beskickningsmedlem avlider, ska hans familjemedlemmar fortfarande ha de privilegier och den immunitet som tillkommer dem, intill utlöpanget av en skäligen tidsrymd under vilken de kan lämna landet.

Artikel 13. Inget i överenskommelsen ska tolkas så att det hindrar beskickningen från att fullgöra konsulära uppgifter. Bestämmelsen motsvarar artikel 3.2 i Wienkonventionen och ingår också i de norska och svenska avtalen.

Artikel 14. Överenskommelsen träder i kraft den första dagen den andra månaden efter att den senare underrättelsen om slutförande av de interna förfaranden som ikraftträdandet av överenskommelsen förutsätter har tagits emot.

Artikel 15. Överenskommelsen får sägas upp genom skriftlig underrättelse till den andra parten.

Uppsägningen träder i kraft tre månader efter underrättelsen om uppsägningen.

2 Lagförslag

1 § Lagens 1 § innehåller en bestämmelse med vilken de bestämmelser i överenskommelsen som hör till området för lagstiftningen sätts i kraft. Bestämmelserna som hör till området för lagstiftningen redogörs närmare i propositionens detaljmotivering samt i avsnittet om behovet av riksdagens samtycke.

2 § Övriga bestämmelser i överenskommelsen och lagen föreslås träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet. Lagen avses träda i kraft samtidigt som fördraget träder i kraft.

3 Ikraftträdande

Överenskommelsen träder i kraft den första dagen den andra månaden efter att den senare underrättelsen om slutförande av de inre förfaranden som ikraftträdandet av överenskommelsen förutsätter har tagits emot. Överenskommelsens ikraftträdandelag avses träda i kraft samtidigt som överenskommelsen träder i kraft. Överenskommelsen innehåller inga bestämmelser som hör till området för åländsk lagstiftning, och godkännande av Ålands lag-

ting för ikraftträdandelagen behöver således inte inhämtas.

4 Behovet av riksdagens samtycke och behandlingsordning

Enligt 94 § 1 mom. i grundlagen krävs riksdagens godkännande för fördrag och andra internationella förpliktelser som innehåller sådana bestämmelser som hör till området för lagstiftningen eller annars har avsevärd betydelse, eller som enligt grundlagen av någon annan anledning kräver riksdagens godkännande. Enligt grundlagsutskottets tolkningspraxis avser riksdagens grundlagsfästa befogenhet alla de bestämmelser i internationella förpliktelser som i materiellt hänseende hör till området för lagstiftningen. En bestämmelse ska anses höra till området för lagstiftningen, om 1) den gäller utövande eller begränsning av någon grundläggande fri- eller rättighet som är skyddad i grundlagen, 2) den i övrigt gäller grunderna för individens rättigheter och skyldigheter, 3) den sak som bestämmelsen gäller enligt grundlagen ska föreskrivas i lag, 4) det finns lagbestämmelser om den sak som bestämmelsen gäller, eller om 5) det enligt rådande uppfattning i Finland ska lagstiftas om saken. Frågan påverkas inte av om en bestämmelse strider mot eller överensstämmer med en lagbestämmelse i Finland (GrUU 11/2000 rd, GrUU 12/2000 rd och 45/2000 rd).

Överenskommelsen om status för Palestinas beskickning innehåller flera bestämmelser om diplomatiska privilegier och diplomatisk immunitet som utgår från motsvarande bestämmelser i Wienkonventionen. Innan grundlagen trädde i kraft kunde överenskommelser om privilegier och immunitet för internationella organisationer och deras personal, med stöd av lagen om sättande i kraft av konventionen rörande privilegier och immunitet för Förenta Nationerna och dess fackorgan (FN-fullmaktslagen 23/1958), sättas i kraft genom förordning till den del det har ansetts att de omfattas av privilegieavtalet för FN. Efter grundlagens ikraftträdande har grundlagsutskottet dock ansett att lagen i fråga inte uppfyller kraven i 80 § i grundlagen på att tillämpningsområdet ska vara exakt avgränsat och därför hör en avtalsbestämmelse som gäl-

ler privilegier och immunitet, som i Finland föreskrivs på lagnivå, till området för lagstiftningen (GRUU 38/2000 rd och GrUU 49/20001 rd) och kräver följaktligen i enlighet med 94 § i grundlagen riksdagens godkännande.

Bestämmelserna om privilegier och immunitet i överenskommelsen med Palestina gäller främst beskattning, tullfrihet, inreselättnader och immunitet mot lagföring. Sådana bestämmelser ingår i artikel 2 (privilegier och immunitet som medges beskickningen), artikel 6 (privilegier och immunitet som medges diplomatisk personal), artikel 7 (privilegier och immunitet som medges administrativ och teknisk personal), artikel 8 (privilegier och immunitet som medges tjänstepersonal), artikel 9 (uppehållstillstånd) och artikel 11 (undantag från socialskyddsavgifter och ordnande av social trygghet i Finland).

Även de centrala definitionerna i överenskommelsen i artikel 1 bör anses höra till området för lagstiftningen till den del begreppen

som definieras i överenskommelsen rör sådant som hör till området för lagstiftningen. I det fallet påverkar definitionerna indirekt innehållet och tillämpningen av de materiella bestämmelser som hör till området för lagstiftningen och hör därför också själva till området för lagstiftningen (GrUU 6/2001 rd och GrUU 24/2001 rd). Definitioner som kan anses höra till området för lagstiftningen med stöd av det som anförts är ”beskickningschef”, ”diplomatisk företrädare”, ”medlem av den administrativa och tekniska personalen”, ”beskickningens tjänstepersonal” och ”beskickningslokal”.

Med stöd av vad som anförts ovan och i enlighet med 94 § i grundlagen föreslås

att riksdagen godkänner överenskommelsen med Palestina om status för Palestinas beskickning i Helsingfors.

Eftersom avtalet innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen föreläggs riksdagen samtidigt följande lagförslag:

Lag

om sättande i kraft av de bestämmelser i överenskommelsen om status för Palestinas beskickning som hör till området för lagstiftningen

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §
De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i den i Helsingfors den 4 september 2013 mellan Finland och Palestina ingångna överenskommelsen om status för Palestinas beskickning i Helsingfors gäller som lag sådana Finland har förbundit sig till dem.

2 §
Om sättande i kraft av de övriga bestämmelserna i överenskommelsen och om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av statsrådet.

Helsingfors den 13 februari 2014

Statsministers ställföreträdare, finansminister

JUTTA URPIILAINEN

Utrikesminister *Erkki Tuomioja*

Fördragstext

**ÖVERENSKOMMELSE
MELLAN
FINLAND
OCH
PALESTINA
OM STATUS FÖR PALESTINAS
BESKICKNING I HELSINGFORS**

**AGREEMENT
BETWEEN
FINLAND
AND
PALESTINE
ON THE STATUS OF THE MIS-
SION OF PALESTINE IN HELSINKI**

Finland och Palestina (nedan kallade parterna), som

beaktar principdeklarationen om arrangemang för ett interimistiskt självstyre mellan Palestinska befrielseorganisationen och Israel den 13 september 1993,

önskar fortsätta och vidareutveckla förbindelserna mellan Finland och Palestina,

är medvetna om den palestinska myndighetens viktiga insatser när det gäller statsbyggande och att stärka civila institutioner,

beaktar att den palestinska delegationen i Finland kallas ”den palestinska beskickningen”, vilket motsvarar en högre nivå; denna beskickning företräder officiellt Palestinska befrielseorganisationen, till förmån för den palestinska myndigheten i Finland,

har kommit överens om följande

Artikel 1

1. I denna överenskommelse ska uttrycken ”beskickningschef”, ”beskickningsmedlem”, ”diplomatisk företrädare”, ”medlem av den administrativa och tekniska personalen”, ”beskickningens tjänstepersonal” och ”beskickningslokal” i tillämpliga delar ha den betydelse motsvarande uttryck ges i artikel 1 i Wienkonventionen om diplomatiska förbindelser från 1961.

2. I denna överenskommelse avser ”familjemedlem” en person, som omfattas av den grupp familjemedlemmar som avses i finska utlänningslagen.

Artikel 2

Palestinas beskickning (nedan kallad beskickningen) ska ha samma immunitet och

Finland and Palestine, (hereinafter referred to as the Parties);

Noting the Declaration of Principles on interim Self-government Arrangements between the Palestine Liberation Organisation and Israel of 13 September 1993;

Desiring to continue and further develop the Finnish-Palestinian relations;

Recognising the important contributions made by the Palestinian Authority in state-building and strengthening civilian institutions;

Noting that the title of the Palestine General Delegation in Finland has been upgraded to “the Palestinian Mission”, which officially represents the Palestine Liberation Organisation, to the benefit of the Palestinian Authority (hereinafter referred to as the PLO and PA respectively) in Finland;

Have agreed as follows:

Article 1

1. For the purpose of the present Agreement, the expressions the “Head of the Mission”, the “Members of the Mission”, the “Diplomatic Agent”, the “Members of the Administrative and Technical Staff”, the “Service Staff of the Mission” and the “Premises of the Mission” shall have the meanings *mutatis mutandis* as assigned to them in Article 1 of the 1961 Vienna Convention on Diplomatic relations.

2. For the purpose of this Agreement “Member of the Family” means a person included in the category of member of the family in the Finnish Aliens Act.

Article 2

The Mission of Palestine (hereinafter referred to as “the Mission”) shall be accorded

privilegier, undantag och förmåner, som de finska myndigheterna medger diplomatiska beskickningar i Helsingfors i enlighet med bestämmelserna i Wienkonventionen om diplomatiska förbindelser från 1961 och med nationell lag.

Beskickningslokalerna får inte användas på ett sätt som är oförenligt med beskickningens uppgifter.

Artikel 3

Beskickningen får använda Palestinas flagga och emblem på beskickningslokalen, beskickningschefens bostad och beskickningens fordon.

Artikel 4

1. Beskickningschefen utses av Palestina utifrån samtycke av de finska myndigheterna. Beskickningschefen har ambassadörs status.

2. Ytterligare beskickningsmedlemmar får utses antingen av Palestina eller av beskickningschefen utifrån samtycke av de finska myndigheterna.

Artikel 5

De finska myndigheterna får när som helst, utan att behöva förklara sitt beslut, meddela Palestina att de återtar ett sådant samtycke som avses i artikel 4 med avseende på en eller flera beskickningsmedlemmar.

All immunitet och alla privilegier, undantag och förmåner enligt denna överenskommelse beträffande sådana beskickningsmedlemmar ska upphöra att gälla vid personens avresa från Finland eller när en skälig frist att lämna Finland har löpt ut.

Artikel 6

Beskickningschefen och andra beskickningsmedlemmar som avses i artikel 4 som är diplomatiska företrädare samt deras familjemedlemmar ska ha samma immunitet och privilegier, undantag och förmåner som de finska myndigheterna medger diplomatiska företrädare i Helsingfors i enlighet med bestämmelserna i Wienkonventionen om diplomatiska förbindelser från 1961 och med nationell lag.

Artikel 7

Andra beskickningsmedlemmar som avses i

the same privileges and immunities, exemptions and facilities as granted by the Finnish authorities to diplomatic missions in Helsinki pursuant to the provisions of the 1961 Vienna Convention on Diplomatic Relations and in accordance with national law. The premises of the Mission shall not be used in any manner incompatible with the functions of the Mission.

Article 3

The Mission may use the Palestinian flag and emblem on the premises of the Mission, the residence of the Head of mission, and the means of transport of the Mission.

Article 4

1. The Head of the Mission will be appointed by the Palestine, subject to the consent of the Finnish authorities. The Head of the Mission will have the rank of Ambassador.

2. Other Members of the Mission may be appointed by the Palestine or the Head of the Mission, subject to the consent of the Finnish authorities.

Article 5

The Finnish authorities may at any time, and without having to explain their decision, notify Palestine of the withdrawal of such consent as referred to in Article 4 with regard to one or more of the Members of the Mission. All privileges and immunities, exemptions and facilities provided for in this Agreement regarding such Members of the Mission shall cease upon such a person's departure from Finland, or on expiry of a reasonable period in which to leave Finland.

Article 6

The Head of the Mission and other Members of the Mission referred to in Article 4 who act as Diplomatic Agents as well as their Family Members shall be accorded the same privileges and immunities, exemptions and facilities as granted by the Finnish authorities to Diplomatic Agents pursuant to the provisions of the 1961 Vienna Convention on Diplomatic Relations and in accordance with national law.

Article 7

Other Members of the Mission referred to in

artikel 4 och som utför administrativa och tekniska uppgifter samt deras familjemedlemmar ska ha samma immunitet och privilegier, undantag och förmåner som de finska myndigheterna medger sådan personal i enlighet med bestämmelserna i Wienkonventionen om diplomatiska förbindelser från 1961 och med nationell lag.

Artikel 8

Medlemmar av beskickningens tjänstepersonal som avses i artikel 4 samt deras familjemedlemmar ska ha samma immunitet och privilegier, undantag och förmåner som de finska myndigheterna medger sådan personal i enlighet med bestämmelserna i Wienkonventionen om diplomatiska förbindelser från 1961 och med nationell lag.

Artikel 9

Utrikesministeriet beviljar tillfälligt uppehållstillstånd för beskickningschefen och de övriga beskickningsmedlemmarna samt deras familjemedlemmar.

Artikel 10

Syftet med immuniteten och privilegierna enligt denna överenskommelse är inte att gynna de enskilda personerna utan att säkerställa att deras uppgifter på Palestinas vägnar kan fullgöras på ett effektivt sätt. Det åligger alla som har immunitet och privilegier enligt denna överenskommelse att följa finska lagar och bestämmelser, utan att det inverkar på deras immunitet och privilegier.

Artikel 11

Beskickningsmedlemmar samt deras familjemedlemmar ska i enlighet med artikel 33 i Wienkonventionen om diplomatiska förbindelser från 1961 vara undantagna från de bestämmelser om socialförsäkring och obligatoriska socialskyddsavgifter som gäller i Finland. Medlemmar av den administrativa och tekniska personalen och av beskickningens tjänstepersonal som bor i Finland och omfattas av det finska socialförsäkringssystemet när de anställs, omfattas dock av systemet även framdeles. Beskickningen ansvarar för alla obligatoriska avgifter till det finska socialförsäkringssystemet med avseende på sådana personer.

Article 4 who perform administrative and technical functions, as well as their Family Members, shall be accorded the same privileges and immunities, exemptions and facilities as granted by Finnish authorities to such personnel pursuant to the provisions of the 1961 Vienna Convention on Diplomatic Relations and in accordance with national law.

Article 8

Service Staff of the Mission referred to in Article 4 as well as their Family Members shall be accorded the same privileges and immunities, exemptions and facilities as granted by the Finnish authorities to such personnel pursuant the provisions of the 1961 Vienna Convention on Diplomatic Relations and in accordance with national law.

Article 9

The Ministry for Foreign Affairs issue temporary residence permits to the Head of the Mission and other Members of the Mission as well as to their Family Members.

Article 10

The purpose of the privileges and immunities set out in this Agreement is not to benefit individuals, but to ensure the effective performance of their functions on behalf of Palestine. Without prejudice to their privileges and immunities, it is the duty of all persons enjoying privileges and immunities according to this Agreement, to respect Finnish laws and regulations.

Article 11

In accordance with Article 33 of the Vienna Convention on Diplomatic Relations (1961), Members of the Mission and their Family Members shall be exempt from social security provisions and from all compulsory social security contributions which may be in force in Finland. However, the Members of the Administrative and Technical Staff and the Service Staff of the Mission, who at the time of their recruitment are residents of Finland and covered by the Finnish social security schemes shall continue to be so covered. The Mission shall be liable for all compulsory contributions to the Finnish social security schemes in respect of such persons.

Artikel 12

Beskickningen ska underrätta de finska myndigheterna om ankomst i landet och slutgiltig avresa för beskickningsmedlemmar och de familjemedlemmar som ingår i hushållet samt om beskickningsmedlemmar vars uppdrag upphör.

Artikel 13

Inget i denna överenskommelse ska tolkas så att det hindrar beskickningen från att fullgöra konsulara uppgifter.

Artikel 14

Parterna ska underrätta varandra när de interna förfaranden som krävs för att denna överenskommelse ska träda i kraft är slutförda. Denna överenskommelse träder i kraft den första dagen den andra månaden efter att den senare underrättelsen har tagits emot.

Artikel 15

En part får säga upp denna överenskommelse genom skriftlig underrättelse till den andra parten.

Uppsägningen träder i kraft tre månader efter en sådan underrättelse.

Till bevis härpå har vederbörligen befullmäktigade representanter för parterna undertecknat denna överenskommelse i Helsingfors den 4 september 2013 i två original exemplar på engelska.

För Finland

Erkki Tuomioja
Utrikesminister

För Palestina
Nabil D.M. Alwazir
Ambassadör

Article 12

The Mission shall notify Finnish authorities of the arrival and the final departure of Members of the Mission and the Family Members forming part of their household, as well as the termination of functions of Members of the Mission.

Article 13

Nothing in the present Agreement shall be construed as preventing the performance of consular functions by the Mission.

Article 14

The Parties shall notify each other of the completion of the internal procedures required for the entry into force of this Agreement. This Agreement shall enter into force on the first day of the second month following the receipt of the later notification.

Article 15

This Agreement may be terminated by either Party by written notification to the other Party.

The termination will take effect three months after such notification.

In witness whereof the duly authorised representatives of the Parties have signed this Agreement, in Helsinki on the 4th day of September 2013 in two original copies, in the English language.

For Finland

Erkki Tuomioja
Minister for Foreign Affairs

For Palestine
Nabil D.M. Alwazir
Ambassador